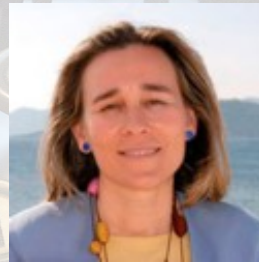

ESPAI D'OPINIONS**Nº58**
Juliol 2011**Marian Suárez****L'ECONOMIA D'EIVISSA CREA LLOCS DE FEINA PERÒ...**

Eivissa creix i crea ocupació. Eivissa va ser la darrera illa en caure en creixements negatius quan va esclatar la crisi i ha estat la primera en sortir de la recessió econòmica, disminuir les xifres interanuals d'atur i en crear llocs de feina.

Al darrer Informe de Conjuntura del Govern de les Illes Balears es recull que el **Producte Interior Brut (PIB) de les Pitiüses** (no hi ha dades desagregades per Eivissa i Formentera) ha crescut un **1.8%** durant el primer semestre d'enguany en front del **0.1% de Mallorca** i el **0.0% de Menorca**.

En consonància amb això, **l'atur a Eivissa descendeix** per setè mes consecutiu, la **contractació augmenta** des de gener de 2011 i **l'afiliació a la Seguretat Social s'incrementa** des de març. Aquesta darrera dada és molt important perquè posa de relleu que fa 3 mesos que a Eivissa s'està produint una **creació neta de llocs de feina**. Aquest panorama, compartit també per Formentera, res té a veure amb el que està passant a Mallorca i Menorca. L'especialització de la nostra economia, el **monocultiu turístic**, és segurament el que explica el nostre **fet diferencial**. En aquest sentit resulta molt il·lustratiu que els nous contractes signats des de principis d'any es concentren en el sector serveis amb percentatges que van des del 60% del total al mes de gener fins a més del 90% al mes de juny.

Crec que seria molt agosarat afirmar que aquests indicadors ens permeten parlar del final de la crisi; la simple comparació dels registres d'atur i afiliació a la seguretat social d'abans del començament de la crisi i els d'ara ens llevaran ràpidament del cap semblant idea. Ara bé, sí que haurem d'estar pendents de veure si estam davant d'un **canvi de tendència** amb possibilitats de consolidació. La prova de foc serà el final de la temporada.

Però, com creixem i quina ocupació es crea? La lectura objectiva de les dades ens podria convidar a l'optimisme. Però una percepció ajustada de la realitat passa per combinar aquesta visió amb una **valoració qualitativa**. Amb aquesta intenció hem bussejat en les xifres tractant d'esbrinar com ha influït la

crisi i aquest possible canvi de tendència en el nostre mercat laboral. És per això que hem fet una **comparativa** d'alguns **elements del mercat laboral** d'abans de l'esclatament de la crisi (2008) i l'actual. Els elements triats han estat: el tipus de contractació, d'una banda, i l'edat, gènere, sector econòmic i nivell d'estudis de la població aturada, d'altra; l'àmbit temporal comparat ha estat el dels 5 o 6 primers mesos del 2008 i del 2011, en funció de la disponibilitat de dades. La font que hem fet servir són les estadístiques aportades per l'**Observatori del Treball** del Govern de les Illes Balears. Certament, es podrien haver triats més indicadors o altres però hem considerat que aquests eren prou significatius per al nostre propòsit.

En primer lloc, vàrem estudiar l'**evolució del tipus de contractes**. Ens hem trobat amb les següents variacions: de forma global, s'ha produït una **disminució dels contractes indefinits** (-2.5%) i un **augment dels temporals** (3.1%). Si incorporam la variable del **gènere**, observam que la disminució de la contractació indefinida **ha afectat fonamentalment a les dones**, amb un -4.5% en front del -1.2% dels contractes fets als homes. Lligat a això, apreciam l'augment dels contractes temporals femenins (5.8%) mentre que els corresponents als homes és de tant sols d'un 1.7%. D'altra banda, i pel que fa al **sector econòmic** a què estan referits els contractes signats, la diferència més significativa ha estat l'**augment en gairebé 10 punts percentuals** dels contractes del sector **serveis** i la **disminució en 8.5 punts percentuals** dels contractes del sector de la **construcció**.

A continuació hem rastrejat els canvis que s'han produït en la **població que estava aturada** abans i ara. Ens hem interessat en veure de quina manera s'ha vist afectada la **població jove**, considerant com a tal els menors de 30 anys. La dada més rellevant és que al 2011 ens trobam amb què s'ha produït una **disminució de la població jove aturada** del 3.7%. Igual que al cas anterior, el comportament és diferent entre gèneres. Així podem veure com **creix el % d'homes joves aturats** en 4.3 punts percentuals mentre que disminueix el de les joves aturades en la mateixa proporció.

Un altra variable que hem volgut considerar són els canvis que s'han produït en relació al **nivell d'estudis dels aturats/es**. Per veure aquesta evolució hem dividit en **3 grups** els 13 nivells establerts a les estadístiques de l'Observatori del Treball. Hem considerat un primer grup que inclouria l'analfabetisme, educació primària i la formació professional sense títol. Un segon grup que abarcaria els estudis d'ensenyament obligatori (secundària i formació professional amb títol de grau mitjà) i el darrer tram, l'ensenyament postobligatori (batxillerat, formació professional de grau superior i estudis universitaris). Doncs bé, allò que més crida l'atenció és com, "després" de la crisi, **augmenta de forma notable** el nombre de persones aturades del **primer grup**, el de les persones amb una **menor qualificació i formació**, que augmenta en 6 punts percentuals, seguit pel tercer grup, el de major qualificació, si bé amb un increment lleuger d'un 1.7%. El **segon grup** és el que registra la **variació percentual més important**, amb un descens de 7 punts.

Finalment, hem analitzat la composició de la població aturada segons **el sector econòmic** al què estan adscrit. Ens ha sorprès **la gairebé immobilitat** que s'ha produït entre el 2008 i l'actualitat amb variacions molt lleugeres. Així al

2011, la població aturada del sector d'agricultura i pesca representa un 0.8% del total (al 2008 era d'un 0.6%), la de la indústria és el 3.5% (0.6 punts més respecte al 2008), la de la construcció és del 20.07% (al 2008 era el 19.6%), la del sector serveis és el 73.9% (al 2008 era el 75.3%) i les persones sense ocupació anterior són el 1.6% (0.1% més que al 2008). Sembla que a Eivissa, la **crisi de la construcció** no ha tingut cap efecte sobre la distribució sectorial de la població aturada i s'evidencia el pes determinant del **sector serveis** en l'estructura econòmica i el mercat laboral d'Eivissa que és també el que s'afavoreix del començament de la creació de llocs de feina.

Tot i que aquestes línies no responen a un estudi ni exhaustiu ni científic, sí que pensam que hi ha algunes **conclusions interessants** que es poden posar damunt la taula: els llocs de feina que genera actualment l'economia eivissenca són d'escassa qualificació i estan lligats aclaparantment al **sector serveis**, ha augmentat la **precarietat contractual** atès el considerable augment de la temporalitat en detriment dels contractes indefinits, **dones i joves** veuen empitjorades les seves condicions de feina i s'ha incrementat encara més l'**especialització turística** d'Eivissa.

L'economia eivissenca crea llocs de feina però... Deia abans que les dades objectives de l'evolució de l'economia i el mercat laboral convidaven a l'**optimisme**, lligat a la percepció de que s'ha tocat fons i s'inicia un canvi de tendència. Ara bé, aquesta visió esperançada es veu **fortament matisada** en fer la valoració qualitativa. És cert que l'economia d'Eivissa està creant llocs de feina però sembla que ho podria estar fent **aprofundint les característiques estructurals del nostre mercat laboral**, amb més precarietat, temporalitat i baixa qualificació, entre altres trets.

Molts som els que hem pensat que l'actual **crisi** podria esdevenir una **oportunitat**. És per això que cal fer una reflexió, cal no deixar-nos enlluernar per les xifres positives no vagi a ser que ens trobem que la possible sortida de la crisi s'estigui fent a costa d'un **empitjorament de la situació laboral**. Cal revisar el model perquè podria passar que, lluny d'avançar cap a la **cohesió social**, simplement, s'estiguin donant passes cap a una **major desigualtat i insolidaritat social**. I aquestes consideracions les feim des d'Eivissa on les coses van, suposadament, millor que a la resta de les Illes Balears i al conjunt de l'Estat Espanyol.